

Anton Žužek:

Tucili in sveti božič.

Tucili sedi ua omari, naslonjen na okroglega prašička, ki hranijo otroci vanj dinarje, in se razgleduje po izbi. Na omaro so ga položili, ko je prinesla teta Minka zvrhan peliar mehkega maliju v sobo in je oče pritrdil belo, gladko desko v kotu med obema oknomoma.

Tucili sedi na omari in bridkost ga obhaja. Nihče se ne zmeni danes zanj. Nič ne vpraša Milko: »Kako naj speljem peščeno stezico, Tucili, ali kar naravnost od Betlehema do štalice, ali pa naj vodi po ovinkih, vijugasto niz grič?« Nič se ne ozre Tinica: »Kam pa zamorca s kamelo, kaj misliš ti, Tucili, kam zamorca s kamelo?« In prav nič radoveden ni Branko: »Ali je nosil tvoj ata na Turškem tudi tako široke hlače, Tucili, in zlato suknjico, kot jo ima ta Boltažarjev minister?«

Tucili je danes žalosten.

V peči prasketa grčasto poleno in v izbi diši lepo kakor v gozdu. Otroci pripravljajo zeleni hribček in oče suče svetle škarjice. Iz velike pole papirja rezlja bele, okrogle ovčice, pohlevne pastirce, Boltažarjevega mogočnega ministra in temnopolte, šobaste strežaje.

Fod hribčkom pa že stoji hlevce, iz tenkih deščic zgrajen, s slamo pokrit, in čaka Jezusčka z materjo Marijo in sivobradega svetega Jožefa ob strani.

V izbi je toplo in je tišina. Le stara ura z uteži tiktaka na steni. Nekajkrat je že zaškripalo kladevce v njej, da oznani polure in ure, a tega danes v kotu med obema oknomoma ne slišijo.

O, Tucili, danes je poseben dan!

»Ali niste nekaj rekli, gospod Tucili?« prekine tišino prašiček, ki je dinarje.

>Kako? Nič nisein rekel,« odvrne zapuščeni možiček.

»Tak se mi je samo zdelo, da ste zavzdilnili, gospod sosed!«

»Kdo bi ne vzdihoval, slišite, ko pa je svet tak nehvaležen, vihrav in hudoben!«

»Hudoben? Menim, da ne. Glejte, jaz na priliko sem se bal, močno sem se bal, da me za praznike zakoljejo. Hihihi, pa me le niso!«

Tucili premišljuje, kaj bi odgovoril. Pujsek je dobro izrejena, a nekoliko omejena žival in ne vé, kaj ga čaka, kadar bo dovolj nabasan z nervci.

»Vam, sevé, je težko, gospod Tucili,« povzame zgovorni prašiček. »Vi imate v tej hiši, rekel bi, izjem.no stališče, ugleden položaj. Dobro še pomnim tisti dan, ko sem vas prvič videl in spoznal.«

»Bilo je pred letom dni.«

»Teden po svetih Treh kraljih bo leto od takrat. Tisti čas je bilo pri nas žalostno. Tinica, naša mala Tinica je ležala bolna že mesec dni in čez. Tistega božiča nismo veselo praznovali. Nič ni bilo jasec v kotu. Mamica je bdela in čula dolge zimske noči in oče je strahoma stopal čez hišni prag, ko se je vračal zvečer od dela. Ej, bolezen, gospod prijatelj, dela težke ure v tiši, in zdravje, mislim, je največja dobrota božja.«

Tucili molči. Kaj vé takle porcelanast, zavaljen prašiček o boleznih in zdravlju!

»Da, hudo je bila bolna naša Tinica in nismo več vedeli, s čim bi jo razvedrili; po prstih sta hodila oba bratca okrog njene postelje in ji

polagala igiačc ua odejo. Tinica pa jih je porivala od sebe in večjidel strmela predse.

Nekega dne je prinesla teta Minka iz mesta podolgasto škatlo, zavito v papir. „Nekaj imam zate,“ je rekla in sedla k Tinici. „Tukaj v škatli imain nekaj lepega, zato da boš vesela, Tinica.“ Bolna deklica se je poskušala nasmehniti.

Teta je odvila tisto reč in glej, lep, pisan možiček ji je zacepetal v roki. Bil je kakor živ, brcal je z nogami, krilil z rokami okoli sebe in migal z glavo, da je odskakoval zlati čopek na njegovem rdečem fesu. Bil je zares prekrasen možiček, oblečen v zlato, rdečo in modro židano objeko,

/

z majceno krivo sabljico ob boku, na nogah pa visoke škornje iz žoltega usnja. Izpod belega čela je gledalo dvoje črnih, veselih oči in lice se je raztezalo v širok, razposajen smeh. V rokah pa je držal dve zlati pokrovki in tolkel ž njima: čin, čin, činčin, čin.

„Primi ga, Tinica, primi tega cepctavčka!“ se je smejala teta Minka in veseli možiček je pokimal z glavo.

Tedaj, o glejte, je Tinica, bolna Tinica, dvignila ročici in vprašala: „Kako mu je ime, teta?“

„Turčin.“

„Tucili...“ je vzkliknila bolna Tinica, in možiček v njenem naročju je vneto prikimal: da, Tucili naj bom ...

»Bil je zares prekrasen možiček,« je končal prašiček, »in Tinica je kmalu nato ozdravela.«

Oba sta molčala in zatopljena v davue čase liista opazila, da se je med tem zmračilo iu da goré že pisane svečice na robu jaselc tain v kotu.

»Se to sem vam hotel povedati,« zašepeta porcelanasti prašiček, »ne smete jim oponašati, če so vas danes otroci pozabili, da vas nocoj še Tinica, vaša Tinica, ne pogleda. Nocoj, gospod Tucili, je sveti večer, in srca in misli vseh dobrih ljudi so ta večer pri novorojenem Jezusčku v jaselcab....«

»Oprostite, saj vam je znano, da sem Turek___«

»Ali čujete večerne zvonove? *In zdaj*, glejte, že prihajajo naši: spredaj gre teta in jim sveti z lučjo, za njo nosi Branko posodo z žerjavico in siplje vanjo sladkodišeče kadilo, oče pa škropi s posvečeno vodo... O, <lanes je sveti večer, Tucili!«

In že se je zbrala družina okoli jaselc. Ko odinoliijo zadnjo češčena-marijo, se dvigne oče in za njim vsi drugi.

»Bog nain daj srečne, blagoslovljene božične praznike!« spregovori oče in njegov glas je resno lep. »In zahvalimo ga, ker nam je dal, da smo jih zdravi dočakali. Prosimo ga pa tudi, da bi se danes ob letu spett vsi zdravi zbrali tu pri jaselcah. Tedaj dober večer in srečen, srečen božič, ljubi raoji!«

Tucili zre srepo v lučce in radostne obraze pod seboj. Glej — ali mu ni zablestela solza T črnem, velikem očesu? Ves ganjen je in zelo rad bi zakričal, da bi ga čuli vsi, ki strme v jaselce:

>Dober večer! Čeprav sem Turčin in imam srce iz žaganja, vesel, srečen božič vam bodi vsem skupaj!«

Jaselca žaré kot grad v pravljici. Po belih potih, čez zelene trate hite pastirji in pred štalico kleče. globoko zamaknjeni v svetlo čudo. In zadi, med palmami, rdé zidovi mesta Betlehema.

»Čuj me, dobri sosed moj,
da ti vse to povem:
kaj se zgodilo je nocoj,
prav sedem ur pred dnem...<

Pobožno pojeia dečka in jasno zveni glas Tinice, male Tinice.

Tucili na omari pa bi za ves svet rad pokimal z glavo, in srebrno udaril vmes: čin. činčin, čin, čin...

